

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΜΕΡΟΣ Ι

Αριθμός 4959	Παρασκευή, 13 Οκτωβρίου 2023	391
--------------	------------------------------	-----

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΓΩΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο

1. Συνοπτικός τίτλος.

ΜΕΡΟΣ Ι
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2. Πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου.
3. Ερμηνεία.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΓΩΓΩΝ

4. Νομιμοποιούμενοι φορείς.
5. Ενημέρωση και παρακολούθηση νομιμοποιούμενων φορέων.
6. Αντιπροσωπευτικές αγωγές.
7. Αναστολή παραγραφής.

8. Κοινοποίηση αποδεικτικών στοιχείων.
9. Παράβαση διαταγμάτων.

ΜΕΡΟΣ III
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ

10. Αρμόδιο δικαστήριο.
11. Υποχρέωση διαβούλευσης και καταχώριση αίτησης για έκδοση διατάγματος.
12. Έκδοση διατάγματος από το δικαστήριο σε αντιπροσωπευτική αγωγή.

ΜΕΡΟΣ IV
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗΣ ΚΑΙ/Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

13. Μέτρα επανόρθωσης και αποκατάστασης.
14. Έκδοση διατάγματος από το δικαστήριο για παραδεκτές αξιώσεις.
15. Χρηματοδότηση αντιπροσωπευτικών αγωγών για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης.
16. Διακανονισμοί για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης.
17. Διάταγμα για καταβολή δικαστικών εξόδων από μεμονωμένους καταναλωτές.
18. Αποτελέσματα των τελεσίδικων αποφάσεων άλλων κρατών μελών.

ΜΕΡΟΣ V
ΠΑΡΟΧΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

19. Ενημέρωση σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές.
20. Ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων.
21. Υποστήριξη των νομιμοποιούμενων φορέων.

ΜΕΡΟΣ VI
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

22. Έκδοση Κανονισμών.
23. Έκδοση διαταγμάτων.
24. Κατάργηση.

Ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων και Καταχώρισης Αντιπροσωπευτικών Αγωγών για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών Νόμος του 2023 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αρθρός 91(I) του 2023

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΓΩΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ**

Προοίμιο.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 409,
4.12.2020,
σ. 1.

Για σκοπούς πλήρους εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της Οδηγίας 2009/22/EK»,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων και Καταχώρισης Αντιπροσωπευτικών Αγωγών για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών Νόμος του 2023.

**ΜΕΡΟΣ Ι
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΡΝΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Πεδίο εφαρμογής
του παρόντος
Νόμου.
Παράρτημα.

2.-1) Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται σε αντιπροσωπευτικές αγωγές που ασκούνται κατά εμπορευμένων, οι οποίοι παραβάζουν τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου που παρέχουν προστασία στον καταναλωτή, όπως αυτές καθορίζονται στο Παράρτημα, με αποτέλεσμα να προκύπτει ή να ενδέχεται να προκύψει ζημιά των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών:

Παράρτημα.

Νοείται ότι, ο παρών Νόμος δεν επηρεάζει τις διατάξεις του δικαίου προστασίας καταναλωτή που καθορίζονται στο Παράρτημα.

(2) Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται σε εγχώριες και διασυνοριακές παραβάσεις, περιλαμβανομένων και των παραβάσεων που έπαυσαν προτού ασκηθεί ή ολοκληρωθεί η αντιπροσωπευτική αγωγή.

(3) Ο παρών Νόμος δεν επηρεάζει τους κανόνες οι οποίοι ισχύουν στο ενωσιακό ή στο εθνικό δίκαιο και προβλέπουν θεραπείες προς όφελος των καταναλωτών για τις παραβάσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (1).

(4) Ο παρών Νόμος δεν επηρεάζει τους ενωσιακούς κανόνες περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, ιδίως τους κανόνες περί δικαιοδοσίας και περί αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και τους κανόνες που αφορούν τις συμβατικές και εξωσυμβατικές σχέσεις.

Ερμηνεία.

3. Για σκοπούς του παρόντος Νόμου, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια-

«αντιπροσωπευτική αγωγή» σημαίνει την αίτηση για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, η οποία καταχωρίζεται από νομιμοποιούμενο φορέα ως αιτητή εξ ονόματος καταναλωτών, με σκοπό-

- (α) την έκδοση δικαστικού διαταγμάτος δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 12· και/ή
- (β) την έκδοση διαταγής περί μέτρου επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 13·

«αρμόδια αρχή» σημαίνει την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας·

«διασυνοριακή αντιπροσωπευτική αγωγή» σημαίνει αντιπροσωπευτική αγωγή η οποία καταχωρίζεται από νομιμοποιούμενο φορέα σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο έχει οριστεί ο νομιμοποιούμενος φορέας·

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

«Δικαστήριο» σημαίνει το Επαρχιακό Δικαστήριο αρμόδιας δικαιοδοσίας, εκτός εάν προκύπτει διαφορετικά στον παρόντα Νόμο·

131(I) του 2015
72(I) του 2018
3(I) του 2021.

«Διοικητικό Δικαστήριο» σημαίνει το Δικαστήριο που εγκαθιδρύεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 3 του περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Διοικητικού Δικαστηρίου Νόμου·

«εγχώρια αντιπροσωπευτική αγωγή» σημαίνει αντιπροσωπευτική αγωγή η οποία καταχωρίζεται από νομιμοποιούμενο φορέα στο κράτος μέλος στο οποίο ορίστηκε ο νομιμοποιούμενος φορέας·

«εμπορεύμενος» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικό ή δημόσιο, το οποίο ενεργεί, μεταξύ άλλων, μέσω άλλου προσώπου που ενεργεί εξ ονόματος ή για λογαριασμό του, για σκοπούς που αφορούν την εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική δραστηριότητά του·

«ενωσιακός νομιμοποιούμενος φορέας» σημαίνει οργανισμό ή δημόσιο φορέα από κράτος μέλος, άλλο από τη Δημοκρατία, ο οποίος αναφέρεται στον κατάλογο των νομιμοποιούμενων φορέων τον οποίο η Επιτροπή καταρτίζει σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2020/1828·

«Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«καταναλωτής» σημαίνει κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του·

«κράτος μέλος» σημαίνει κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο·

«κυπριακός νομιμοποιούμενος φορέας» σημαίνει κάθε οργανισμό ή δημόσιο φορέα που εκπροσωπεί τα συμφέροντα των καταναλωτών, ο οποίος έχει οριστεί από τη Δημοκρατία ως νομιμοποιούμενος για την καταχώριση αντιπροσωπευτικών αγωγών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4·

«μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης» σημαίνει μέτρο που υποχρεώνει τον εμπορεύμενο να παράσχει στους ενδιαφερόμενους καταναλωτές μέσα έννομης προστασίας, περιλαμβανομένης αποζημίωσης, επισκευής, αντικατάστασης, μείωσης του τιμήματος, τερματισμού ή ακύρωσης της σύμβασης ή επιστροφής του καταβληθέντος τιμήματος, κατά περίπτωση και σύμφωνα με την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία·

«νομιμοποιούμενος φορέας» σημαίνει ενωσιακό νομιμοποιούμενο φορέα και/ή κυπριακό νομιμοποιούμενο φορέα·

«Οδηγία (ΕΕ) 2020/1828» σημαίνει την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2020 σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της Οδηγίας 2009/22/EK»·

«πρακτική» σημαίνει κάθε πράξη ή παράλειψη ενός εμπορευομένου·

«συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών» σημαίνει τα γενικά συμφέροντα των καταναλωτών και ειδικότερα, για τους σκοπούς των μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, τα συμφέροντα ομάδας καταναλωτών·

«τελεσίδικη απόφαση» σημαίνει-

- (α) τελική απόφαση Δικαστηρίου που εκδικάζει σε πρώτο βαθμό, σε περίπτωση μη καταχώρισης ή μη εμπρόθεσμης καταχώρισης έφεσης, ή τελική απόφαση Εφετείου·
- (β) απόφαση Δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία δεν υπόκειται ή δεν μπορεί να υπόκειται πλέον σε αναθεώρηση με ένδικα μέσα·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΜΕΡΟΣ II
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΩΝ ΑΓΩΓΩΝ

Νομιμοποιούμενοι φορείς.

4.-1) Οι αντιπροσωπευτικές αγωγές σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου καταχωρίζονται μόνο από νομιμοποιούμενους φορείς.

(2) Νομιμοποιούμενοι φορείς, περιλαμβανομένων φορέων που εκπροσωπούν μέλη από περισσότερα από ένα κράτη μέλη, δύνανται να καταχωρίσουν εγχώριες και/ή διασυνοριακές αντιπροσωπευτικές αγωγές.

(3) Νομιμοποιούμενοι φορείς είναι οι ακόλουθοι:

Παράρτημα.

101(I) του 2007
 98(I) του 2008
 95(I) του 2010
 13(I) του 2015
 84(I) του 2017
 188(I) του 2017
 153(I) του 2021.

(α) Οι αρχές οι οποίες είναι επιφορτισμένες με την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου που αναφέρονται στο Παράρτημα:

Νοείται ότι, οι δημόσιοι οργανισμοί που έχουν ήδη οριστεί ως νομιμοποιούμενοι φορείς κατά την έννοια του άρθρου 3 των περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών Νόμων του 2007 έως 2021, οι οποίοι καταργούνται με την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, εξακολουθούν να θεωρούνται νομιμοποιούμενοι φορείς για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου·

(β) Ιδιωτικοί οργανισμοί οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (4):

(γ) νομιμοποιούμενοι φορείς οι οποίοι έχουν οριστεί από άλλο κράτος μέλος:

Νοείται ότι, σε περίπτωση υποβολής αίτησης από ενωσιακό νομιμοποιούμενο φορέα, η κατάθεση της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Δικαστήριο η οποία περέχει τον κατάλογο νομιμοποιούμενων φορέων στον οποίο περιλαμβάνεται ο εν λόγω φορέας, αποτελεί απόδειξη της νομιμοποίησης αυτού για καταχώριση αίτησης, επιφυλασσόμενων των εξουσιών του Δικαστηρίου να εξετάζει κατά πόσο οι σκοποί του φορέα δικαιολογούν την καταχώριση αίτησης για έκδοση διατάγματος στη συγκεκριμένη περίπτωση.

(4) Για την καταχώριση εγχώριων και/ή διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, ιδιωτικοί οργανισμοί νόμιμα εγκατεστημένοι στην Κύπρο δύνανται να καταχωρίσουν αίτηση ενώπιον της αρμόδιας αρχής, προκειμένου να αναγνωριστούν ως νομιμοποιούμενοι φορείς, εφόσον πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

(α) Είναι νομικά πρόσωπα που συστάθηκαν σύμφωνα με τους Νόμους της Δημοκρατίας και αποδεικνύουν δώδεκα (12) μήνες δημόσιας δραστηριότητας για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών πριν από την καταχώριση αίτησης αναγνώρισής τους·

(β) Αποδεικνύεται, βάσει των σκοπών τους, ως αυτοί διατυπώνονται στην ιδρυτική πράξη ή το καταστατικό τους, η ύπαρξη έννομου συμφέροντος στην προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου όπως καθορίζονται στο Παράρτημα·

(γ) έχουν μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα, όπως ο όρος «μη κερδοσκοπικό» αποδίδεται από το άρθρο 2 του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για άλλα συναφή θέματα Νόμου·

(δ) δεν υπόκεινται σε διαδικασία αφερεγγυότητας, δεν έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση ή διαχείριση και δεν έχουν διαγραφεί·

(ε) είναι ανεξάρτητοι και δεν επηρεάζονται από άλλα πρόσωπα πέραν των καταναλωτών, ιδίως από εμπόρους οι οποίοι έχουν οικονομικό συμφέρον για την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής, μεταξύ άλλων και σε περίπτωση χρηματοδότησης από τρίτους και διαθέτει, προς τον σκοπό αυτό, θεσπισμένες διαδικασίες, για να αποκλείει τέτοιους είδους επιρροή και για να αποκλείει την οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ του ίδιου, των χρηματοδοτών του και του συμφέροντος των καταναλωτών·

Παράρτημα.

104(I) του 2017
 76(I) του 2018
 84(I) του 2019
 18(I) του 2020.

- (στ) δημοσιοποιούν, σε απλή και κατανοητή γλώσσα, με όλα τα κατάλληλα μέσα, ιδίως στον ιστότοπό τους, πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στις διατάξεις των παραγράφων (α) έως (ε), καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησής τους γενικά, την οργανωτική και διαχειριστική δομή τους, τη δομή των μελών τους, τον ιδρυτικό ή καταστατικό τους σκοπό και τις δραστηριότητές τους.

Ενημέρωση και παρακολούθηση νομιμοποιούμενων φορέων.

5.-(1) Η αρμόδια αρχή κοινοποιεί στην Επιτροπή κατάλογο των κυπριακών νομιμοποιούμενων φορέων, ο οποίος περιλαμβάνει το όνομα και τον καταστατικό σκοπό των εν λόγω νομιμοποιούμενων φορέων και ενημέρωση για κάθε αλλαγή στον κατάλογο αυτό.

(2) Η αρμόδια αρχή δημοσιεύει τον προβλεπόμενο στο εδάφιο (1) κατάλογο στον ιστότοπό της.

(3)(α) Η αρμόδια αρχή αξιολογεί κατά πόσο οι κυπριακοί νομιμοποιούμενοι φορείς εξακολουθούν να πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 4.

(β) Σε περίπτωση μη πλήρωσης ενός ή περισσότερων κριτηρίων, η αρμόδια αρχή θέτει στον συγκεκριμένο νομιμοποιούμενο φορέα εύλογη προθεσμία συμμόρφωσης.

(γ) Μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας συμμόρφωσης ο νομιμοποιούμενος φορέας χάνει την ιδιότητά του.

(δ) Η προβλεπόμενη στην παράγραφο (α) αξιολόγηση γίνεται ανά πενταετία ή κατόπιν λήψης δεδόντως αιτιολογημένου αιτήματος για έρευνα.

(ε) Η αρμόδια αρχή έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα διαβίβασης και παραλαβής αιτημάτων για έρευνα κυπριακών και ενωσιακών νομιμοποιούμενων φορέων.

(4) Η απόφαση της αρμόδιας αρχής υπόκειται σε ιεραρχική προσφυγή ενώπιον του Υπουργού εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της στον θιγόμενο νομιμοποιούμενο φορέα.

(5)(α) Ο Υπουργός εξετάζει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, κάθε ιεραρχική προσφυγή που υποβάλλεται ενώπιον του δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (4), και, εάν σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη περίπτωση θεωρήσει αυτό αναγκαίο ή σκόπιμο, ακούει ή με άλλο τρόπο δίνει την ευκαιρία στον προσφεύγοντα να υποστηρίξει τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η προσφυγή.

(β) Ο Υπουργός αποφασίζει για κάθε ιεραρχική προσφυγή το συντομότερο και κοινοποιεί την απόφασή του στον προσφεύγοντα εντός ενενήντα (90) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία άσκησης της ιεραρχικής προσφυγής.

(6) Κατόπιν εξέτασης της ιεραρχικής προσφυγής, ο Υπουργός δύναται να-

(α) επικυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

(β) ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση· ή

(γ) τροποποιήσει την προσβαλλόμενη απόφαση:

Νοείται ότι, σε περίπτωση ακύρωσης της απόφασης, ο Υπουργός δύναται να προβεί στην έκδοση νέας απόφασης σε αντικατάσταση της προσβαλλόμενης.

(7) Πρόσωπο το οποίο δεν ικανοποιείται από την απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό δύναται να προσφύγει εντός εβδομήντα πέντε (75) ημερών στο Διοικητικό Δικαστήριο.

Αντιπροσωπευτικές αγωγές.

6.-(1) Νομιμοποιούμενοι φορείς δύνανται να καταχωρίζουν αντιπροσωπευτική αγωγή ενώπιον του Δικαστηρίου και να αποτελούν διάδικτο στη δικαστική διαδικασία προς το συμφέρον και για λογαριασμό των καταναλωτών που επηρεάζονται από την ισχυριζόμενη παράβαση:

Νοείται ότι, καταναλωτές που εκπροσωπούνται από τον νομιμοποιούμενο φορέα στην αντιπροσωπευτική αγωγή μπορούν να επωφελούνται από τα μέτρα που προβλέπονται στις διατάξεις του εδαφίου (2):

Νοείται περαιτέρω ότι, οι εν λόγω καταναλωτές δεν δικαιούνται να παρεμβαίνουν στις διαδικαστικές αποφάσεις που λαμβάνουν οι νομιμοποιούμενοι φορείς, να ζητούν μεμονωμένα αποδείξεις στο πλαίσιο της διαδικασίας ή να προσφεύγουν μεμονωμένα κατά των αποφάσεων ή διαταγμάτων του Δικαστηρίου.

(2) Οι νομιμοποιούμενοι φορείς έχουν το δικαίωμα να αιτηθούν από το Δικαστήριο-

- (α) να εκδώσει διάταγμα, περιλαμβανομένου προσωρινού διατάγματος· και/ή
- (β) να διατάξει μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης των θιγόμενων καταναλωτών:

Νοείται ότι, τα αιτήματα αυτά μπορούν να υποβληθούν στο πλαίσιο μίας ενιαίας αντιπροσωπευτικής αγωγής και το Δικαστήριο έχει τη διακριτική εξουσία να εκδώσει μία ενιαία απόφαση.

(3) Κατά την καταχώριση της αντιπροσωπευτικής αγωγής, ο νομιμοποιούμενος φορέας παρέχει στο Δικαστήριο επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή, οι οποίες, μεταξύ άλλων-

- (α) παρέχουν στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να αποφασίζει κατά πόσο έχει δικαιοδοσία και να καθορίζει το εφαρμοστέο δίκαιο·
- (β) εάν η αγωγή αφορά αδικοπραξία, προσδιορίζουν τον τόπο όπου συνέβη, συμβαίνει ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός που επηρεάζει τους καταναλωτές·
- (γ) σε περίπτωση που ζητείται από το Δικαστήριο να διατάξει μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, περιλαμβάνουν στοιχεία που δεικνύουν την ομοιότητα ή συνάφεια, από πλευράς πραγματικών περιστατικών και νομικής αξιολόγησης, των επιμέρους αξιώσεων των καταναλωτών, τους οποίους αφορούν τα εν λόγω μέτρα.

(4) Το Δικαστήριο δύναται να αξιολογεί το παραδεκτό συγκεκριμένης αντιπροσωπευτικής αγωγής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, του περί Δικαστηρίων Νόμου, του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου και των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών και να διατάξει τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 13.

14 tou 1960
50 tou 1962
11 tou 1963

8 tou 1969

40 tou 1970

58 tou 1972

1 tou 1980

35 tou 1982

29 tou 1983

91 tou 1983

16 tou 1984

51 tou 1984

83 tou 1984

93 tou 1984

18 tou 1985

71 tou 1985

89 tou 1985

96 tou 1986

317 tou 1987

49 tou 1988

64 tou 1990

136 tou 1991

149 tou 1991

232 tou 1991

237 tou 1991

42(I) tou 1992

43(I) tou 1992

102(I) tou 1992

26(I) tou 1993

82(I) tou 1995

102(I) tou 1996

4(I) tou 1997

53(I) tou 1997

90(I) tou 1997

27(I) tou 1998

53(I) tou 1998

110(I) tou 1998

34(I) tou 1999

146(I) tou 1999

41(I) tou 2000

32(I) tou 2001

40(I) tou 2002

80(I) tou 2002

140(I) του 2002
 206(I) του 2002
 17(I) του 2004
 165(I) του 2004
 268(I) του 2004
 21(I) του 2006
 99(I) του 2007
 170(I) του 2007
 76(I) του 2008
 81(I) του 2008
 118(I) του 2008
 119(I) του 2008
 36(I) του 2009
 129(I) του 2009
 138(I) του 2009
 19(I) του 2010
 166(I) του 2011
 30(I) του 2013
 46(I) του 2014
 191(I) του 2014
 29(I) του 2017
 109(I) του 2017
 5(I) του 2020
 102(I) του 2020
 199(I) του 2020
 70(I) του 2022
 146(I) του 2022
 168(I) του 2022
 222(I) του 2022.

Κεφ. 6.

14 του 1960
 11 του 1965
 161 του 1989
 228 του 1989
 51(I) του 1999
 134(I) του 1999
 58(I) του 2003
 66(I) του 2004
 138(I) του 2006
 62(I) του 2014
 101(I) του 2014
 138(I) του 2014
 109(I) του 2018.

Αναστολή
 παραγραφής.

7.-(1) Η καταχώριση αντιπροσωπευτικής αγωγής, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του Μέρους III, αναστέλλει τις ισχύουσες προθεσμίες παραγραφής ως προς τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η εν λόγω αίτηση, ώστε αυτοί να είναι σε θέση να ασκήσουν μεταγενέστερα αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης σε σχέση με την κατ' ισχυρισμό παράβαση, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 2.

(2) Η καταχώριση αντιπροσωπευτικής αγωγής, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του Μέρους IV, αναστέλλει τις ισχύουσες προθεσμίες παραγραφής ως προς τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή.

(3)(α) Η περίοδος αναστολής άρχεται από την καταχώριση της αίτησης και λήγει με την έκδοση τελεσίδικης απόφασης ή, όσον αφορά την περίπτωση που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (4) του άρθρου 13, με την υποβολή δήλωσης του θιγόμενου καταναλωτή ότι δεν επιθυμεί να εκπροσωπηθεί στη δίκη.

(β) Επιφυλασσόμενων των διατάξεων του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται κατ' αναλογίαν οι διατάξεις του περί Παραγραφής Αγώγιμων Δικαιωμάτων Νόμου.

66(I) του 2012
 41(I) του 2013
 159(I) του 2013
 190(I) του 2014
 207(I) του 2015
 150(I) του 2017
 53(I) του 2022
 26(I) του 2023.

Κοινοποίηση αποδεικτικών στοιχείων.

8.-(1) Όταν νομιμοποιούμενος φορέας έχει ήδη προσκομίσει ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία επαρκούν για την υποστήριξη της αντιπροσωπευτικής αγωγής και έχει υποδείξει ότι επιπρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία βρίσκονται στη σφαίρα επιρροής του εμπορευομένου ή τρίτου μέρους, τότε ο εν λόγω νομιμοποιούμενος φορέας δύναται με αίτησή του στο Δικαστήριο να ζητήσει την έκδοση διατάγματος αποκάλυψης των στοιχείων αυτών και/ή να ζητήσει από το Δικαστήριο να διατάξει την κοινοποίηση των εν λόγω στοιχείων από τον εμπορευόμενο ή τρίτο μέρος, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου, του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου και των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων ενωσιακών και εθνικών κανόνων περί εμπιστευτικότητας και αναλογικότητας.

(2) Το Δικαστήριο δύναται επίσης, εάν ζητηθεί από τον εμπορευόμενο, να διατάξει τον νομιμοποιούμενο φορέα ή τρίτο μέρος να κοινοποιήσει τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου, του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου και των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών.

Παράβαση διαταγμάτων.

9. Σε περίπτωση παράλεψης συμμόρφωσης οποιουδήποτε προσώπου με διάταγμα του Δικαστηρίου που εκδόθηκε δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, τηρουμένων των προνοιών των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών, το Δικαστήριο δύναται να εξαναγκάσει σε υπακοή ή/και σε συμμόρφωση, το πρόσωπο που παρακούει ή/και σε εκτέλεση πράξης προς συμμόρφωση με έξοδα εναντίον του προσώπου που παρακούει και τα έξοδα αυτά θεωρούνται ποινή, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου και η πληρωμή τους επιβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Κεφ. 155.

93 του 1972
2 του 1975
12 του 1975
41 του 1978
162 του 1989
142 του 1991
9(I) του 1992
10(I) του 1996
89(I) του 1997
54(I) του 1998
96(I) του 1998
14(I) του 2001
185(I) του 2003
219(I) του 2004
57(I) του 2007
9(I) του 2009
111(I) του 2011
165(I) του 2011
7(I) του 2012
21(I) του 2012
160(I) του 2012
23(I) του 2013
16(I) του 2014
42(I) του 2014
186(I) του 2014
110(I) του 2018
129(I) του 2018
68(I) του 2021
64(I) του 2022
58(I) του 2023.

ΜΕΡΟΣ III ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ

Αρμόδιο Δικαστήριο.

10.-(1) Δικαστήριο αρμόδιο για την έκδοση διαταγμάτων είναι το Επαρχιακό Δικαστήριο στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει η εκδίκαση της αντιπροσωπευτικής αγωγής.

(2) Όταν με την έκδοση διατάγματος ζητείται παράλληλα η λήψη επανορθωτικών μέτρων, αρμόδιος για την έκδοσή του είναι ο Πρόεδρος του Επαρχιακού Δικαστηρίου.

Υποχρέωση διαβούλευσης και καταχώριση αίτησης για έκδοση διατάγματος.

11.-(1) Ο νομιμοποιούμενος φορέας, προτού αποταθεί στο Δικαστήριο για την έκδοση οποιουδήποτε διατάγματος, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 6, διαβουλεύεται με το πρόσωπο το οποίο διαπράττει την παράβαση, ζητώντας από το εν λόγω πρόσωπο-

(α) την άμεση παύση της γενόμενης παράβασης και/ή

(β) τη μη επανάληψη της γενόμενης παράβασης:

Νοείται ότι, η πιο πάνω υποχρέωση προηγούμενης διαβούλευσης δύναται να παρακαμφθεί στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο νομιμοποιούμενος φορέας, κατά την κρίση του, θεωρεί ότι οι περιστάσεις είναι τέτοιες που η δικαστική διαδικασία πρέπει να προχωρήσει χωρίς οποιαδήποτε καθυστέρηση.

(2) Σε περίπτωση κατά την οποία δεν επιτευχθεί η παύση της παράβασης εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την υποβολή του αιτήματος προς διαβούλευση, ο νομιμοποιούμενος φορέας δύναται, άνευ ετέρου, να ζητήσει από το Δικαστήριο την έκδοση οποιουδήποτε διατάγματος σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(3) Για σκοπούς υποβολής αίτησης από νομιμοποιούμενο φορέα για την έκδοση διατάγματος, δεν είναι απαραίτητη η έκφραση της βούλησης των μεμονωμένων καταναλωτών για εκπροσώπηση από τον νομιμοποιούμενο φορέα.

(4) Για την έκδοση διατάγματος ο νομιμοποιούμενος φορέας δεν υποχρεούται να αποδείξει-

- (α) την πραγματική ζημία ή βλάβη των μεμονωμένων καταναλωτών που επηρεάζονται από την παράβαση: ή
- (β) την πρόθεση ή αμέλεια του εμπορευομένου.

Έκδοση διατάγματος από το Δικαστήριο σε αντιπροσωπευτική αγωγή.

12.-(1) Το Δικαστήριο, ενώπιον του οποίου καταχωρίζεται οποιαδήποτε αίτηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6, έχει εξουσία, τηρουμένων των διατάξεων του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, του περί Δικαστηρίων Νόμου και των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών, να εκδώσει διάταγμα, περιλαμβανομένου προσωρινού διατάγματος, με το οποίο να διατάσσεται-

- (α) η άμεση παύση και/ή η μη επανάληψη της γενόμενης παράβασης·
- (β) η δημοσίευση του συνόλου ή μέρους της σχετικής απόφασης του Δικαστηρίου ή η δημοσίευση επανορθωτικής ανακοίνωσης, με σκοπό την απάλειψη των τυχόν συνεχιζόμενων επιπτώσεων της παράβασης: και/ή
- (γ) οποιαδήποτε άλλη ενέργεια ή μέτρο ήθελε κριθεί αναγκαίο ή εύλογο υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης:

Νοείται ότι, η αίτηση για έκδοση διατάγματος άμεσης παύσης και/ή μη επανάληψης της γενόμενης παράβασης σύμφωνα με την παράγραφο (α) εξετάζεται με συνοπτική διαδικασία.

(2) Το διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (1) δύναται να-

- (α) αφορά τη διενεργηθείσα παράβαση έναντι καταναλωτών και γενικά, παρόμοιες μελλοντικές παραβάσεις έναντι των καταναλωτών· και/ή
- (β) αφορά ή απευθύνεται σε οποιονδήποτε συνεργό ή συμμετέχοντα στη συγκεκριμένη παράβαση και, σε περίπτωση παραβάτη που είναι νομικό πρόσωπο, αφορά ή απευθύνεται και σε οποιονδήποτε διευθυντή και/ή διευθυνόντα σύμβουλο ή/και συνεργάτη ή/και σύμβουλο και/ή αξιωματούχο, ο οποίος αποδεικνύεται ότι έλαβε μέρος, συμμετείχε, συνέδραμε ή είχε με οποιονδήποτε τρόπο σχέση με τη γενόμενη παράβαση.

(3) Οι διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου, του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου και των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών που εφαρμόζονται σχετικά με αιτήσεις έκδοσης διαταγμάτων σε πολιτικές υποθέσεις, εφαρμόζονται κατ' αναλογίαν αναφορικά με τον τύπο, τη σύνταξη, την καταχώριση και την εκδίκαση της προβλεπόμενης στις διατάξεις του άρθρου 6 αίτησης.

(4) Η αίτηση με την οποία ζητείται η έκδοση διατάγματος εξετάζεται από το Δικαστήριο με τη δέουσα ταχύτητα.

ΜΕΡΟΣ IV ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗΣ ΚΑΙ/Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης.

13.-(1) Οι νομιμοποιούμενοι φορείς δύνανται να καταχωρίζουν αντιπροσωπευτικές αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, χωρίς να απαιτείται η εκ των προτέρων διαπίστωση παράβασης στο πλαίσιο άλλης ξεχωριστής διαδικασίας.

(2) Για λόγους διασφάλισης της αποτελεσματικής προστασίας των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, ο νομιμοποιούμενος φορέας δύναται να καταχωρίσει αντιπροσωπευτική αγωγή η οποία θα καλύπτει το σύνολο των καταναλωτών που επηρεάζονται από την ισχυριζόμενη παράβαση που αποτελεί το αντικείμενο της δίκης, εφόσον οι καταναλωτές δεν δηλώσουν ρητά ότι δεν επιθυμούν να συμμετάσχουν στη δίκη εντός εύλογης προθεσμίας που θα διατάξει κατά την κρίση του το Δικαστήριο (εκπροσώπηση με σιωπηρή συναίνεση):

Νοείται ότι, οι καταναλωτές που δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στη Δημοκρατία σε κάθε περίπτωση εκφράζουν ρητά τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν στην εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή.

(3) Οι καταναλωτές που εκπροσωπούνται στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικής αγωγής δεν μπορούν να εκπροσωπούνται σε άλλες αντιπροσωπευτικές αγωγές με το ίδιο επίδικο θέμα κατά του ίδιου εμπορευομένου, ούτε να ασκούν μεμονωμένα αγωγή για το ίδιο επίδικο θέμα κατά του ίδιου εμπορευομένου και δεν λαμβάνουν αποζημίωση πέραν της μίας φοράς για το ίδιο επίδικο θέμα κατά του ίδιου εμπορευομένου.

(4) Η δικαστική απόφαση η οποία εκδίδεται για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης προσδιορίζει, μεταξύ άλλων-

- (α) τους μεμονωμένους καταναλωτές που δικαιούνται να επωφεληθούν από τις διατασσόμενες θεραπείες ή τουλάχιστον την ομάδα των καταναλωτών που δικαιούται να επωφεληθεί από αυτές;
- (β) τις προθεσμίες εντός των οποίων οι μεμονωμένοι καταναλωτές μπορούν να επωφελούνται από μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης;
- (γ) την κατάληξη ενδεχόμενων υπολοίπων κεφαλαίων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης που δεν ανακτώνται εντός των καθορισμένων προθεσμιών:

Νοείται ότι, το Δικαστήριο δύναται να διατάσσει ότι τέτοια κεφαλαία θα διατίθενται για κοινωφελείς σκοπούς, με προτεραιότητα τη διάθεσή τους σε νομιμοποιούμενους φορείς για σκοπούς προστασίας των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών.

(5) Οι θεραπείες οι οποίες παρέχονται μέσω των μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης στο πλαίσιο μίας αντιπροσωπευτικής αγωγής δεν επηρεάζουν τυχόν επιπρόσθετες θεραπείες που ευρίσκονται στη διάθεση των καταναλωτών δυνάμει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου και δεν αποτέλεσαν αντικείμενο της εν λόγω αντιπροσωπευτικής αγωγής.

(6) Οι διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου, του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου και των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών που εφαρμόζονται σχετικά με την καταχώριση και εκδίκαση αγωγών, εφαρμόζονται κατ' αναλογία αναφορικά με τον τύπο, τη σύνταξη, την καταχώριση και την εκδίκαση των αγωγών που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

(7) Ο διάδικος εναντίον του οποίου εκδόθηκε η δικαστική απόφαση απαιτείται να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα με τα οποία επιβαρύνθηκε ο διάδικος υπέρ του οποίου εκδόθηκε η δικαστική απόφαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου, του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου και των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών.

Έκδοση
διατάγματος
από το Δικαστήριο
για παραδεκτές
αξιώσεις.

14.-(1) Το Δικαστήριο δύναται, κατόπιν αίτησης ή αυτεπαγγέλτως, να εκδώσει διάταγμα το οποίο να καθορίζει την ομάδα ή τις ομάδες των καταναλωτών, των οποίων οι αξιώσεις παραδεκτά περιλαμβάνονται ή μπορούν να περιληφθούν στη δίκη επί της αντιπροσωπευτικής αγωγής.

(2) Το εκδιδόμενο δυνάμει του εδαφίου (1) διάταγμα δύναται να ορίζει τον τρόπο και την προθεσμία της δήλωσης των θιγόμενων καταναλωτών να μην εκπροσωπηθούν στο πλαίσιο της αντιπροσωπευτικής αγωγής.

Χρηματοδότηση
αντιπρο-
σωπευτικών
αγωγών για μέτρα
επανόρθωσης
και/ή
αποκατάστασης.

15.-(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου Νόμου ή Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, όταν τρίτο μέρος χρηματοδοτεί την αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, το Δικαστήριο δύναται να ελέγχει κατά πόσο υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ του τρίτου μέρους και του αντικειμένου της αντιπροσωπευτικής αγωγής.

(2) Κατά τον έλεγχο που διεξάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1), το Δικαστήριο δύναται να εξετάζει, μεταξύ άλλων, τους ακόλουθους παράγοντες:

- (α) Εάν η χρηματοδότηση από τρίτους που έχουν οικονομικό συμφέρον για την καταχώριση ή την έκβαση της αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης εκτέπει την αντιπροσωπευτική αγωγή από την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών.
- (β) εάν οι αποφάσεις νομιμοποιούμενων φορέων στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικής αγωγής, περιλαμβανομένων των αποφάσεων διακανονισμού, επηρεάζονται αδικαιολόγητα από τρίτους κατά τρόπο που θα μπορούσε να είναι επιζήμιος για τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών που αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή.
- (γ) εάν η αντιπροσωπευτική αγωγή ασκείται κατά εμπορευομένου ο οποίος είναι ανταγωνιστής του χρηματοδότη ή από τον οποίο εξαρτάται ο χρηματοδότης.

(3) Για τους σκοπούς των εδαφίων (1) και (2), το Δικαστήριο δύναται, μεταξύ άλλων, κατόπιν αίτησης ή αυτεπαγγέλτως-

- (α) να διατάξει τον νομιμοποιούμενο φορέα να προσκομίσει οικονομική επισκόπηση που απαριθμεί τις πηγές χρηματοδότησης που αυτός χρησιμοποιεί για την υποστήριξη της αντιπροσωπευτικής αγωγής;
- (β) να διατάξει κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένης της απαίτησης όπως νομιμοποιούμενος φορέας απαγορεύσει ή μεταβάλει τη σχετική χρηματοδότηση και, εφόσον είναι αναγκαίο, να απορρίψει τη νομιμοποίηση του νομιμοποιούμενου φορέα σε συγκεκριμένη αντιπροσωπευτική αγωγή:

Νοείται ότι, εάν η νομιμοποίηση του νομιμοποιούμενου φορέα απορριφθεί σε συγκεκριμένη αντιπροσωπευτική αγωγή, η εν λόγω απόρριψη δεν επηρεάζει τα δικαιώματα των καταναλωτών τους οποίους αφορά η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή.

16.-(1) Σε αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης ο νομιμοποιούμενος φορέας και ο εμπορευόμενος μπορούν από κοινού να προτείνουν στο Δικαστήριο διακανονισμό αναφορικά με την επανόρθωση και/ή αποκατάσταση υπέρ των ενδιαφερόμενων καταναλωτών:

Νοείται ότι, το Δικαστήριο, έχοντας προηγουμένως ακούσει τα μέρη, δύναται να τους καλέσει να καταλήξουν σε διακανονισμό σχετικά με την επανόρθωση και/ή αποκατάσταση εντός εύλογης προθεσμίας.

(2)(α) Ο προβλεπόμενος στο εδάφιο (1) διακανονισμός υπόκειται στον έλεγχο του Δικαστηρίου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι όροι του είναι σύννομοι, εύλογοι και δίκαιοι.

(β) Το Δικαστήριο αξιολογεί, μεταξύ άλλων, εάν οι όροι του διακανονισμού αντιβαίνουν σε διατάξεις του εθνικού δικαίου και/ή δεν μπορούν να εφαρμοστούν, λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα και τα συμφέροντα όλων των μερών, ιδίως των ενδιαφερόμενων καταναλωτών.

(3) Εάν το Δικαστήριο δεν εγκρίνει τον διακανονισμό, συνεχίζει να εκδικάζει τη σχετική αντιπροσωπευτική αγωγή.

(4) Ο εγκεκριμένος διακανονισμός είναι δεσμευτικός για τον νομιμοποιούμενο φορέα, τον εμπορευόμενο και τους μεμονωμένους καταναλωτές τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή:

Νοείται ότι, το Δικαστήριο έχει την εξουσία να ορίσει προθεσμία εντάς της οποίας οι ενδιαφερόμενοι μεμονωμένοι καταναλωτές δύνανται να αρνηθούν να δεσμευτούν από τον εγκεκριμένο διακανονισμό με ρητή δήλωσή τους προς το Δικαστήριο, εντός προθεσμίας που καθορίζει το Δικαστήριο.

(5) Η επανόρθωση και/ή αποκατάσταση που επιτυγχάνεται μέσω εγκεκριμένου διακανονισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2) δεν επηρεάζουν οποιαδήποτε επιπρόσθετα μέσα έννομης προστασίας διατίθενται στους καταναλωτές δυνάμει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου και τα οποία δεν αποτέλεσαν αντικείμενο του εν λόγω διακανονισμού.

Διάταγμα
για καταβολή
δικαστικών
εξόδων από
μεμονωμένους
καταναλωτές.

17.-1) Μεμονωμένοι καταναλωτές τους οποίους αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης δεν καταβάλλουν οποιαδήποτε δικαστικά έξοδα.

(2) Το Δικαστήριο δύναται σε εξαιρετικές περιπτώσεις να διατάξει μεμονωμένο καταναλωτή τον οποίο αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή για λήψη επανορθωτικών και/ή αποκαταστατικών μέτρων να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα τα οποία προκλήθηκαν ως αποτέλεσμα της εκ προθέσεως ή εξ αμελείας συμπεριφοράς του.

Αποτελέσματα
των τελεσίδικων
αποφάσεων
άλλων κρατών
μελών.

Κεφ. 9.
42 του 1978
86 του 1986
54(I) του 1994
94(I) του 1994
32(Ι) του 2004
108(Ι) του 2006
14(I) του 2009
122(I) του 2010
170(I) του 2011
53(I) του 2018.

18. Η τελεσίδικη απόφαση Δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής οποιουδήποτε κράτους μέλους σχετικά με την ύπαρξη παράβασης που επηρεάζει τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλα τα μέρη ως απόδειξη στο πλαίσιο κάθε άλλης αγωγής ενώπιον του Δικαστηρίου με την οποία ζητούνται μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης κατά του ίδιου εμπορευομένου σε σχέση με την ίδια πρακτική, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αποδείξεως Νόμου και των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών.

ΜΕΡΟΣ V ΠΑΡΟΧΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Ενημέρωση
σχετικά με τις
αντιπροσωπευτικές
αγωγές.

19.-1) Οι νομιμοποιούμενοι φορείς δημοσιεύουν πληροφορίες, ιδίως στον Ιστότοπό τους και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σχετικά με-

- (α) τις αντιπροσωπευτικές αγωγές που έχουν αποφασίσει να καταχωρίσουν·
- (β) το στάδιο στο οποίο βρίσκονται εκκρεμούσες αντιπροσωπευτικές αγωγές· και
- (γ) τα αποτελέσματα των αντιπροσωπευτικών αγωγών που προβλέπονται στις παραγράφους (α) και (β):

Νοείται ότι, οι πληροφορίες δημοσιεύονται το συντομότερο δυνατόν, ώστε να ενημερώνονται εγκαίρως οι καταναλωτές.

(2) Η αρμόδια αρχή, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από τους αιτητές νομιμοποιούμενους φορείς, ανακοινώνει δημόσια κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα και τον τρόπο συμμετοχής σε επικείμενες και/ή εκκρεμούσες αντιπροσωπευτικές αγωγές.

(3) Με την επιφύλαξη των πληροφοριών που προβλέπονται στις διατάξεις των εδαφίων (1) και (2), το Δικαστήριο δύναται, με την έκδοση διατάγματος, κατόπιν αίτησης του νομιμοποιούμενου φορέα, να διατάξει τον εμπορευόμενο να ενημερώσει απομικά όλους τους ενδιαφερόμενους καταναλωτές τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή, με έξοδα του εμπορευομένου, σχετικά με ενδεχόμενες τελικές αποφάσεις για τα μέτρα που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 13 ή για ενδεχόμενους εγκεκριμένους διακανονισμούς, όπως προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 16, με μέσα κατάλληλα για τις περιστάσεις της υπόθεσης και εντός καθορισμένων προθεσμιών, κατά περίπτωση:

Νοείται ότι, η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει εάν οι οικείοι καταναλωτές ενημερωθούν για την τελεσίδικη απόφαση ή τον εγκεκριμένο διακανονισμό με άλλο τρόπο.

(4) Οι προβλεπόμενες στις διατάξεις του εδαφίου (2) απαιτήσεις πληροφόρησης εφαρμόζονται κατ' αναλογία σε νομιμοποιούμενους φορείς σχετικά με τις τελεσίδικες αποφάσεις για την απόρριψη, ως απαράδεκτων ή ως αβάσιμων, αντιπροσωπευτικών αγωγών για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης.

(5) Κατόπιν σχετικού αιτήματος, η ενημέρωση που προβλέπεται στις διατάξεις των εδαφίων (1) έως (4) διατίθεται με μορφή προσβάσιμη από άτομα με αναπηρία.

(6) Το Δικαστήριο δύναται να επιδικάσει υπέρ του επιτυχόντος διαδίκου τα έξοδα που αυτός κατέβαλε για την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές στο πλαίσιο της αντιπροσωπευτικής αγωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου και των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών.

Ηλεκτρονικές
βάσεις
δεδομένων.

20.-(1) Η αρμόδια αρχή τηρεί δημοσίως προσβάσιμη εθνική ηλεκτρονική βάση δεδομένων, η οποία παρέχει πληροφορίες για τους κυπριακούς νομιμοποιούμενους φορείς και γενικές πληροφορίες σχετικά με τις εκκρεμούσες και περατωθείσες αντιπροσωπευτικές αγωγές.

(2) Η αρμόδια αρχή γνωστοποιεί στην Επιτροπή τη διαδικτυακή διεύθυνση στην οποία είναι προσβάσιμη η εν λόγω βάση δεδομένων.

Υποστήριξη των
νομιμο-
ποιούμενων
φορέων.

21.-(1) Η Δημοκρατία παρέχει στους νομιμοποιούμενους φορείς στήριξη για την ενίσχυση των εν γένει δραστηριοτήτων τους:

Νοείται ότι, τέτοια στήριξη δύναται να περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων αντιπροσωπευτικών αγωγών.

(2)(α) Σε περίπτωση καταχώρισης αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, οι νομιμοποιούμενοι φορείς δύνανται να αξιώνουν από τους ενδιαφερόμενους καταναλωτές να καταβάλουν περιορισμένα τέλη εγγραφής ή παρόμοια επιβάρυνση.

(β) Τα προβλεπόμενα στην παράγραφο (α) τέλη ή παρόμοια επιβάρυνση θα πρέπει να τελούν σε σχέση αναλογίας με το όφελος που επιδιώκεται να αποκομίσει ο κάθε καταναλωτής από την απόφαση επί της αγωγής ή της αίτησης:

Νοείται ότι, ο νομιμοποιούμενος φορέας δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει τα τέλη ή παρόμοια επιβάρυνση για σκοπούς άλλους από την καταχώριση και την υποστήριξη της συγκεκριμένης αίτησης ή αγωγής.

(3) Η αρμόδια αρχή διοργανώνει επιμορφωτικές δράσεις προς ανταλλαγή και διάχυση των βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών όσον αφορά τον χειρισμό υποθέσεων για παραβάσεις της νομοθεσίας προστασίας καταναλωτών.

(4) Η αρμόδια αρχή δύναται να εκδίδει και να δημοσιεύει οδηγίες και πληροφορίες με σκοπό-

- (α) την επεξήγηση των διατάξεων του παρόντος Νόμου σε πρόσωπα που δυνατό να επηρεάζονται από αυτές· και
- (β) την επεξήγηση των εφαρμοστέων διαδικασιών διαβούλευσης πριν την καταχώριση αντιπροσωπευτικών αγωγών:

Νοείται ότι, οι εν λόγω επεξηγήσεις και οδηγίες ουδόλως δεσμεύουν τη δικαστική κρίση.

ΜΕΡΟΣ VI ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Έκδοση
Κανονισμών.

22. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή για τη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού.

Έκδοση
διαταγμάτων.
Παράρτημα.

23. Ο Υπουργός δύναται να εκδίδει διάταγμα για τροποποίηση του καταλόγου διατάξεων του ενωσιακού δικαίου που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα το οποίο δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Κατάργηση.
101(I) του 2007
98(I) του 2008
95(I) του 2010
13(I) του 2015
84(I) του 2017
188(I) του 2017
153(I) του 2021.

24.-(1) Από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών Νόμος, καταργείται.

(2) Οποιαδήποτε αναφορά στις διατάξεις των καταργούμενων Νόμων, η οποία περιλαμβάνεται σε οποιοδήποτε άλλο Νόμο, θεωρείται ως αναφορά στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος Νόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

[Άρθρα 2(1), 4(3)(α) και 4(4)(β)]

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΕΝΟΣΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

1. Οδηγία 85/374/EOK του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων (ΕΕ L 210 της 7.8.1985, σ. 29).
2. Οδηγία 93/13/EOK του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29).
3. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2027/97 του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 1997, για την ευθύνη των αερομεταφορέων όσον αφορά την αεροπορική μεταφορά επιβατών και των αποσκευών τους (ΕΕ L 285 της 17.10.1997, σ. 1).
4. Οδηγία 98/6/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, περί της προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά την αναγραφή των τιμών των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές (ΕΕ L 80 της 18.3.1998, σ. 27).
5. Οδηγία 1999/44/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών (ΕΕ L 171 της 7.7.1999, σ. 12).
6. Οδηγία 2000/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1): άρθρα 5 έως 7, 10 και 11.
7. Οδηγία 2001/83/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (ΕΕ L 311 της 28.11.2001, σ. 67): άρθρα 86 έως 90, 98 και 100.
8. Οδηγία 2001/95/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2001, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (ΕΕ L 11 της 15.1.2002, σ. 4): άρθρα 3 και 5.
9. Οδηγία 2002/22/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την καθολική υπηρεσία) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 51): άρθρο 10 και κεφάλαιο IV.
10. Οδηγία 2002/58/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37): άρθρα 4 έως 8 και 13.
11. Οδηγία 2002/65/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και την τροποποίηση της οδηγίας 90/619/EOK του Συμβουλίου και των οδηγιών 97/7/EK και 98/27/EK (ΕΕ L 271 της 9.10.2002, σ. 16).
12. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1).
13. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημιώσεων των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βιόθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ L 46 της 17.2.2004, σ. 1).
14. Οδηγία 2005/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/EOK του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/EK, 98/27/EK, 2002/65/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») (ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22).
15. Οδηγία 2006/114/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 21).

16. Οδηγία 2006/123/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά ([ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36](#)): άρθρα 20 και 22.
17. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, σχετικά με τα δίκαιωματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικώς ([ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 1](#)).
18. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με τα δίκαιωματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών ([ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 14](#)).
19. Οδηγία 2008/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/EOK του Συμβουλίου ([ΕΕ L 133 της 22.5.2008, σ. 66](#)).
20. Οδηγία 2008/122/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των καταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής ([ΕΕ L 33 της 3.2.2009, σ. 10](#)).
21. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα ([ΕΕ L 293 της 31.10.2008, σ. 3](#)): άρθρο 23.
22. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/EOK και 1999/45/EK και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 ([ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1](#)): άρθρο 1 έως 35.
23. Οδηγία 2009/65/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) ([ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 32](#)).
24. Οδηγία 2009/72/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/EK ([ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 55](#)): άρθρο 3 και παράρτημα I.
25. Οδηγία 2009/73/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/EK ([ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94](#)): άρθρο 3 και παράρτημα I.
26. Οδηγία 2009/110/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/EK και 2006/48/EK και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/EK ([ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7](#)).
27. Οδηγία 2009/125/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα ([ΕΕ L 285 της 31.10.2009, σ. 10](#)): άρθρο 14 και παράρτημα I.
28. Οδηγία 2009/138/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) ([ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1](#)): άρθρα 183 έως 186.
29. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 392/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την ευθύνη των μεταφορέων που εκτελούν θαλάσσιες μεταφορές επιβατών, σε περίπτωση απυχήματος ([ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 24](#)).
30. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 924/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Κοινότητα και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2560/2001 ([ΕΕ L 266 της 9.10.2009, σ. 11](#)).
31. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1222/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη σήμανση των ελαστικών επισώτρων αναφορικά με την εξοικονόμηση καυσίμου και άλλες ουσιώδεις παραμέτρους ([ΕΕ L 342 της 22.12.2009, σ. 46](#)): άρθρα 4 έως 6.
32. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τα καλλυντικά προϊόντα ([ΕΕ L 342 της 22.12.2009, σ. 59](#)): άρθρα 3 έως 8 και 19 έως 21.
33. Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με

την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1): άρθρα 9 έως 11, 19 έως 26 και 28β.

34. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) (ΕΕ L 27 της 30.1.2010, σ. 1): άρθρα 9 έως 10.
35. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 1).
36. Οδηγία 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2011 σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των οδηγιών 2003/41/ΕΚ και 2009/65/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 (ΕΕ L 174 της 1.7.2011, σ. 1).
37. Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/EOK του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/EOK του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).
38. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 1).
39. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/EOK της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/EOK του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18).
40. Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1): άρθρα 9 έως 11α.
41. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 924/2009 (ΕΕ L 94 της 30.3.2012, σ. 22).
42. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 531/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2012, για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητών επικοινωνιών εντός της Ένωσης (ΕΕ L 172 της 30.6.2012, σ. 10).
43. Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 63): άρθρο 13.
44. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (κανονισμός για την ΗΕΚΔ) (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 1): άρθρο 14.
45. Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 60 της 28.2.2014, σ. 34).
46. Οδηγία 2014/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά οργάνων ζύγισης μη αυτόματης λειτουργίας (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 107).
47. Οδηγία 2014/35/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διάθεση στην αγορά ηλεκτρολογικού υλικού που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσης (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 357).
48. Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349): άρθρα 23 έως 29.

49. Οδηγία 2014/92/EU του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη συγκρισμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά ([EE L 257 της 28.8.2014, σ. 214](#)).
50. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφαλιση ([PRIIP](#)) ([EE L 352 της 9.12.2014, σ. 1](#)).
51. Κανονισμός (ΕΕ) 2015/760 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με τα ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια ([EE L 123 της 19.5.2015, σ. 98](#)).
52. Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2120 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο και τα τέλη λιανικής για τις ρυθμιζόμενες ενδοενωσατικές επικοινωνίες και για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/22/EK και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 531/2012 ([EE L 310 της 26.11.2015, σ. 1](#)).
53. Οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξίδιωτικούς διακανονισμούς, η οποία τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και καταργεί την οδηγία 90/314/EOK του Συμβουλίου ([EE L 326 της 11.12.2015, σ. 1](#)).
54. Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/EK, 2009/110/EK, 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/EK ([EE L 337 της 23.12.2015, σ. 35](#)).
55. Οδηγία (ΕΕ) 2016/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2016, σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων ([EE L 26 της 2.2.2016, σ. 19](#)): άρθρα 17 έως 24 και 28 έως 30.
56. Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) ([EE L 119 της 4.5.2016, σ. 1](#)).
57. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/745 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/EK, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1223/2009 και για την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 90/385/EOK και 93/42/EOK ([EE L 117 της 5.5.2017, σ. 1](#)): κεφάλαιο II.
58. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/746 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, σχετικά με τα *in vitro* διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα και για την κατάργηση της οδηγίας 98/79/EK και της απόφασης 2010/227/ΕΕ της Επιτροπής ([EE L 117 της 5.5.2017, σ. 176](#)): κεφάλαιο II.
59. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1128 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τη διασυνοριακή φορητότητα των υπηρεσιών επιγραμμικού περιεχομένου στην εσωτερική αγορά ([EE L 168 της 30.6.2017, σ. 1](#)).
60. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 2003/71/EK ([EE L 168 της 30.6.2017, σ. 12](#)).
61. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1131 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς ([EE L 169 της 30.6.2017, σ. 8](#)).
62. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ ([EE L 198 της 28.7.2017, σ. 1](#)): άρθρα 3 έως 6.
63. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2018/302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2018, για την αντιμετώπιση του αδικαιολόγητου γεωγραφικού αποκλεισμού και άλλων μορφών διακρίσεων με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/EK ([EE L 60 I της 2.3.2018, σ. 1](#)): άρθρα 3 έως 5.
64. Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ([EE L 321 της 17.12.2018, σ. 36](#)): άρθρα 88 και 98 έως 116 και παραρτήματα VI και VIII.

65. Οδηγία (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών ([ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 1](#)).
66. Οδηγία (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/EK, και την κατάργηση της οδηγίας 1999/44/EK ([ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 28](#)).
67. Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Σεπτεμβρίου 2022 σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα και για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2019/1937 και (ΕΕ) 2020/1828 (Πράξη για τις ψηφιακές Αγορές)-DMA.